

Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügila detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avaliku väljapaneku käigus laekunud arvamused ja nendega arvestamine

Esitaja, kuupäev ja kirja nr	Ettepanek	Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine
<p>Terviseamet 31.05.2024 (kiri nr 9.3-1/23/3385-4)</p>	<p>Amet on tutvunud Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügila detailplaneeringu ja selle KSH aruande eelnõu materjalidega ning märgib järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ehitustegevusega kaasnevad müratasemed ei tohi planeeritava ala lähedusse jäävatel elamualadel ajavahemikus kell 21.00-07.00 ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ lisas 1 toodud normtasest. Ehitus- ja kasutusaegsed vibratsioonitasemed peavad vastama sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtustele. 	<p>Selgitus. KSH VTK-s on kirjeldatud kavandatava tegevuse mõju müratasemele ja õhukvaliteedile ning selgitatud, et lähimate elamute juures ja puhkealadel norme ületavat müratasest ja õhukvaliteedi halvenemist ei kaasne. KSH VTK-s on selgitatud, et mõju müratasemele võib avalduda ka kavandatava laienduse alade ehitusetapis. Tegemist on tavapärase ehitustegevusega kaasneva põhiliselt ehitusmasinatest tingitud müraga, mis lakkab ehitustööde järel. Kuigi lähimate elamualade juures ei ole eeldada ehitustöödest tingitud müra normtaseme ületamist, siis lisatakse keskkonnaministri 16.12.2016 määrusest nr 71 tulenev nõue ehitustööde aegsele müratasemele ajavahemikul 21.00-07.00 sellegipoolest KSH aruande peatükki 9. Ühtlasi lisatakse järgnev õigusaktist tulenev nõue: ehitus- ja kasutusaegsed vibratsioonitasemed peavad vastama sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtustele.</p>
<p>Maa-amet 07.06.2024 (kiri nr 6-3/22/10625-16)</p>	<p>Planeeringulahenduses ei ole välja toodud krundijaotust st erinevatest kinnisasjadest väljajagatavate ning liidetavate osade suurusi ega nn ajutist krundijaotust. Planeeringulahenduses kavandatud kruntide liitmine ühtseks krundiks osutub võimalikuks alles pärast (liidetavate) ajutiste kruntide üleminekut samale omanikule või erinevate isikute kaasomandisse. Hetkel koosnevad liidetavad krundid eraomandis olevatest kinnisasjadest, munitsipaalomandis olevatest kinnisasjadest, Maa-ameti volitusel olevast riigimaast ning reformimata maa-alast.</p> <p>Detailplaneeringu menetluse käigus ei otsustata maa omandikuuluvust. Lähtuvalt planeeringulahendusest võib riik maa võõrandada või koormata hoonestusõigusega enampakkumise teel või otsustuskorras. Riigivara võõrandamine ja hoonestusõigusega koormamine toimub riigivaraaseaduse</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Planeeringulahenduses muudetakse kruntide lahendust selliselt, et erineva omandikuuluvusega krunte ei liideta. Sonda tee 17 ja Kivipõllu katastriüksuste piires kavandatakse iseseisvad krundid, mille osas ei ole ette nähtud liitmisvajadust.</p>

	<p>alusel riigivara valitseja nõusolekul. Tulenevalt eelnevast ei ole kindel, et planeeritavat liitmistoimingut erinevate kinnisasjade osadega on edaspidi võimalik ellu viia. Seetõttu palume Sonda tee 17 ja Kivipõllu katastriüksuste piires kavandada iseseisvad krundid, mille osas ei ole ette nähtud liitmisvajadust. Maa-amet ei nõustu Sonda tee 17 ja Kivipõllu katastriüksustest liidetavate kruntide planeerimisega.</p>	
	<p>Sonda tee 17 ja Kivipõllu katastriüksustel paiknevad säilitatavad puurkaevud. Reformimata maal asub puurkaev PRK0002313, mis kehtivas detailplaneeringus on ette nähtud likvideerida, kuid käesolevas koostatavas detailplaneeringus kuulub säilitamisele. Palume kohalikul omavalitsusel edastada info puurkaevude omanike, omandiõiguse, kasutaja ja seisukorra kohta ning võimalike vee tarbijate kohta. Samuti palume selgitada, millest tulenevalt on vajalik reformimata maal asuv puurkaev säilitada.</p>	<p>Selgitus. EELISE andmetel on reformimata maal asuva puurkaevu PRK0002313 valdaja Kiviõli Keemiatööstus OÜ, puurkaev ammutab vett Orrdoviitsiumi-Kambriumi Virumaa põhjaveekogumist Ida-Eesti vesikonnas (05a§2019). Puurkaev on puuritud 1983. aastal, kaevu tehniline seisund on hea.</p> <p>Maves OÜ koostatud Lüganuse valla põhjaveevarude ümberhindamise aruande (2020) kohaselt varustas puurkaev varasemalt keemiatööstust tehnoloogilise veega. Kaev ei ole enam kasutusel ja seisab reservis. Puurkaev on 75 m sügav ja saab vett Ordoviitsiumi-Kambriumi Virumaa põhjaveekogumist. Puurkaev on manteldatud kuni 75 m sügavuseni, millest 43,43-66,85 m sügavusintervall on perforatsiooniga (perfofilter 168 mm). Puurkaevule on tagatud kehtestatud 50 m sanitaarkaitseala. Puurkaev-pumpla ei ole ümbritsetud aiaga. Hoone on maha jäetud ja seisab ilma järelevalveta, manteloru suue on kinni keevitatud. Mitte kohusetundlikud kodanikud kasutavad hoonet prügi ladestamiseks.</p> <p>Hetkel näeme, et puurkaevu PRK0002313 võiks säilitada võimaliku põhjaveeseirekaevuna. Hetkel tehakse põhjaveeseiret erinevaatest põhjaveekihtidest, prügilamääruses sätestatud proovivõtukohtade arv ja paiknemine peaks iseloomustama siiski ühe põhjaveekihi veekvaliteeti. Prügilast lähtuva mõju iseloomustamiseks võiksid kõik seirekaevud asuda Ordoviitsium-Kambriumi veekihi (O-Ca), Ordoviitsiumi-Kambriumi Virumaa põhjaveekogumis Ida-Eesti vesikonnas (05a§2019). See kiht on</p>

		<p>ka piirkonna elanike joogiveeallikaks, seega oleks igati otstarbekas selle veekihi vett seirata. Seirekaevude täpsed asukohad täpsustatakse keskkonnakompleksloa muutmise käigus, kusjuures arvestada tuleb ümbruskonna kaevanduste ja põhjavee pumpamise tagajärjel kujunenud põhjavee voolusuunaga (ja selle võimaliku muutumisega seoses kaevanduste avamise/sulgemisega). Puurkaevu PRK0002313 võiks võimaliku seire eesmärgil säilitada. Kui mingil hetkel leitakse, et see seirekaevuks siiski ei sobi, saab selle nõuetekohaselt likvideerida ehk et sellise otsuse tegemiseks ei ole tingimata vaja detailplaneeringut.</p> <p>Sonda tee 17 kinnistul asuvad järgmised puurkaevud: PRK0050273, PRK0050275 PRK0052619 ja PRK0050276. Tegemist on põhjavee ja nõrgvee seirekaevudega, mille abil viiakse läbi riigi poolt suletud Kiviõli tööstusjäätmete ja poolkoksiprügila järeelseiret. Leping 4-1/22/29 Kiviõli tööstusjäätmete ja poolkoksiprügila järeelseireks ja hoolduseks 2022. aastal sõlmiti EKUK ja Keskkonnaministeeriumi vahel sõlmiti 2. märtsil 2022. a.</p> <p>Kaevud PRK0050273, PRK0050275 PRK0052619 on hüdrogeoloogilise uuringu puuraugud. Tegemist on eriotstarbega seirekaevudega, mille abil teostatakse põhjaveeseiret Ordoviitsiumi Ida-Viru põlevkivibasseini põhjaveekogumist Kiviõli tööstusjäätmete ja poolkoksi prügila (riigi prügila) sulgemise projekti raames, vastavalt seireprojektile. Kaevud PRK0050273, PRK0050275 on puuritud 2011. a, valdajaks on Pöyry Entec AS. Seirekaev PRK0052619 on puuritud 2014. aastal kaevu PRK0050274 asemele. 6,5 m sügavune kaev ulatub samuti Ordoviitsiumi Ida-Viru põlevkivibasseini põhjaveekogumisse, valdajaks on OÜ Kiviõli Keemiatööstuse varad, kelle pärijaks on Kiviõli Keemiatööstuse OÜ. Kaev puuriti KKT algatusel likvideeritud kaevu PRK0050274 asemele, et ehitada pealesõidutee. Kaev asub Riigilt renditud</p>
--	--	---

		<p>maa-alal, vormistati realservituut Sonda tee 19 kinnisasjale pääsemiseks. Kaevu omandiõiguse üleandmist ei olnud. Seda kaevu KKT ei kasutata, aga kui tekib tulevikus KKT prügilala osa järeelseire projektis selline vajadus, võib hakata kasutama.</p> <p>Kiviõli tööstusjäätmete ja poolkoksiprügilala järeelseire raames tehakse nendest kolmest seirekaevust põhjavee seiret kaks korda aastas. Sonda tee 17 kinnistu riigivara valitseja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, kes võib omada täiendavat informatsiooni, ning volitatud asutus Maa-amet.</p> <p>Kaevu PRK0050276 abil teostatakse nõrgveeseiret, vastavalt Kiviõli tööstusjäätmete ja poolkoksi prügilala sulgemise seireprojektile. Kaevu valdaja on Pöyry Entec AS.</p>
	<p>Juhime tähelepanu, et planeeringuala kattub osaliselt Keskkonnaagentuuri poolt kaardistatud Tuuleenergia alaga, kus võib potentsiaalselt olla perspektiivi hakata tootma tuuleenergiat.</p>	<p>Teatavaks võetud, selgitus. Jah, kohalik omavalitsus on teadlik, et planeeringuala kattub osaliselt Keskkonnaagentuuri poolt kaardistatud tuuleenergia alaga, kus võib potentsiaalselt olla perspektiivi hakata tootma tuuleenergiat. Lüganuse valla üldplaneeringuga on täpsustatud võimalike tuuleenergeetika arendamiseks sobivaid alasid, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumis järelevalves oleva Lüganuse valla üldplaneeringu järgi ulatub potentsiaalne tuulepargi rajamiseks sobiv ala prügilaga piirnevale alale (ei kattu detailplaneeringu alaga). Tuuleparkide arendusvõimalused saab välja selgitada eriplaneeringu, KSH ja uuringute käigus ning KKT tööstusjäätmete prügilala detailplaneeringu menetlusele see hetkel mõju ei avalda.</p>
	<p>Planeeringuala kattub osaliselt Eesti põlevkivimaardla Põhja-Kiviõli uuringuvälja maardlaosa (registrikaart nr 30) põlevkivi passiivse reservvaru 9. plokiga. Planeeringu seletuskirjas ja joonistel on kajastatud maardlaga kattumine.</p> <p>Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 127 lõike 1 kohaselt koostatakse detailplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi detailplaneering käsitleb. PlanS § 133 lõike 1 kohaselt esitatakse detailplaneering kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 127 lõikes 1 nimetatud</p>	<p>Teatavaks võetud.</p>

	<p>asutustele. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse detailplaneering PlanS sätestatud korras Kliimaministeeriumi või Vabariigi Valitsuse volitatud asutusega. Vabariigi Valitsus on korraldusega 03.07.2023 nr 182 „Volitus Maa-ametile maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ andnud Maa-ametile volituse anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.</p> <p>MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib Kliimaministeerium või Vabariigi Valitsuse volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitselise ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmisseadme ja seonduva taristu ehitamisega.</p> <p>Maardlaga kattuv alal on juba olemasolev prügila, mis asub jäätmeoidla maal. Detailplaneeringuga planeeritud laiendatav osa jääb alale, kus ei asu maardlat, seega ei ole alust arvata, et planeeritud lahendus halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.</p>	
	<p>30.05.2023 kirjaga nr 6-3/22/10625-8 juhtisime tähelepanu, et planeeringualas paiknevad kohaliku geodeetilise võrgu punktid</p>	<p>Arvestatud, selgitus. Detailplaneeringu koostamisel on arvestatud kohalike geodeetilise võrgu punktidega. Detailplaneeringu</p>

	<p>ning edastasime kohalikke märke puudutava selgituse. Palume arvestada varasemas kirjas esitatud märkustega.</p>	<p>koostaja esitas Lüganuse Vallavalitsusele päringu mille peale sai Vallavalitsuse maaspetsialistilt informatsiooni (e-kiri 23.11.2023) kohalike geodeetilise võrgu märkide kohta ning selle kohta, mida tuleb (võimalusel) säilitada ja millega arvestama ei pea. Lähtuvalt saadud informatsioonist on detailplaneeringu seletuskirjas peatükis 2.1 (üldine info) kirjas järgnev: <i>planeeringualasse jääb 11 kohaliku geodeetilise võrgu märki, mille asukohad on toodud põhijoonisel (joonis 4). Nimetatud geodeetiliste märkide kaitsevöönd on 3 meetrit märgi keskmest. Kohalikult omavalitsuselt saadud info kohaselt tuleb geodeetilised märgid nr 620, 621, 0249, 628 ja 502 võimalusel säilitada endises asukohas. Kui nimetatud geodeetilisi märke ei ole võimalik säilitada ning edaspidi on raskendatud märkide sihtotstarbeline kasutamine, tuleb need vastavalt geodeetiliste tööde korra § 9 lõikele 3 teisdada sobivasse asukohta. Ülejäänud olemasoleva ladestu alal olevad geodeetilised märgid on tänaseks juba likvideeritud või mitte leitavad ning peatükis 4.14 (planeeringu elluviimise võimalused) kirjas järgnev: Geodeetiliste tööde tegemisel tuleb juhendada keskkonnaministri 28.06.2013 määrusest nr 50 „Geodeetiliste tööde tegemise ja geodeetilise märgi tähistamise kord, geodeetilise märgi kaitsevööndi ulatus ning kaitsevööndis tegutsemiseks loa taotlemise kord“. Kui geodeetilisi märke ei ole võimalik säilitada ning edaspidi on raskendatud märkide sihtotstarbeline kasutamine, tuleb need vastavalt geodeetiliste tööde korra § 9 lõikele 3 teisdada sobivasse asukohta ning asendada samaväärsete geodeetiliste märkidega.</i> Päringule, et mida veel peaks detailplaneeringu seletuskirjas täiendama, saime Maa-ametilt 11.06.2024 e-kirja teel kinnituse, et kirjeldatud viide on lisatud kirjale, et tuletada meelde, et oleme kohalike geodeetiliste märkide osas seisukoha või märkuse edastanud ja rohkem sellel teemal märkuseid ei ole.</p>
	<p>Maa-amet nõustub Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügilala detailplaneeringu (Kobras OÜ töö nr 2023-007) põhimõttelise lahendusega tingimusel, et arvestatakse</p>	<p>Arvestatud. Korrigeeritud planeeringulahendus esitatakse Maa-ametile esimesel võimaluse tutvumiseks.</p>

	käesolevas kirjas tehtud märkustega ning edastatakse vastavalt muudetud lahendus Maa-ametile tutvumiseks. Lisaks palume teavitada Maa-ametit planeeringu vastuvõtmisest ja avalikustamisest.	
Transpordiamet 10.06.2024 (e-kiri)	Olete teavitanud meid Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügilä detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalikust väljapanekust ning sellele järgnevast avalikust arutelust. Oleme tutvunud planeeringu ning KSH materjalidega ning meil ei ole märkusi ega vastuväiteid planeeringuga kavandatavale tegevusele.	Teatavaks võetud.
Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus 14.06.2024 (kiri 4-4/24/2057-4)	Kui detailplaneeringuga soovitakse planeeringualal olemasoleva tuhamäe kõrgust (135 m absoluutkõrguses) muuta kõrgemaks või rajada uus tuhamägi või poolkoksiladestu, mis on kõrgem kui olemasolev tuhamägi, siis teeme ettepaneku lisada detailplaneeringusse täiendav tingimus selle kohta: Olemasolevat tuhamäge võib rajada kõrgemaks või rajada uus tuhamägi või poolkoksiladestu, mis on olemasolevast kõrgem alles siis, kui on täielikult rakendunud kõrguspiiranguga seotud riigikaitseelased kompensatsioonimeetmed. Eeldatavalt toimub see 2025. a alguses.	Arvestatud. Detailplaneeringu seletuskirja peatükki 4.14 (Planeeringu elluviimise võimalused) lisatakse järgnev: <i>Olemasolevat tuhamäge võib rajada kõrgemaks või rajada uus tuhamägi või poolkoksiladestu, mis on olemasolevast kõrgem alles siis, kui on täielikult rakendunud kõrguspiiranguga seotud riigikaitseelased kompensatsioonimeetmed.</i>
Kaitseministeerium 19.06.2024 (kiri 12-3/24/73)	Kui detailplaneeringuga soovitakse planeeringualal olemasoleva tuhamäe kõrgust (135 m abs) muuta kõrgemaks või rajada uus tuhamägi või poolkoksiladestu, mis on kõrgem kui olemasolev tuhamägi, siis teeme ettepaneku lisada detailplaneeringusse täiendav tingimus selle kohta: Olemasolevat tuhamäge võib rajada kõrgemaks või rajada uus tuhamägi või poolkoksiladestu, mis on olemasolevast kõrgem alles siis, kui on täielikult rakendunud kõrguspiiranguga seotud riigikaitseelased kompensatsioonimeetmed. Eeldatavalt toimub see 2025. a alguses. Samasisulise ettepaneku on teinud Kaitseministeerium detailplaneeringu lähteseisukohtade koostamise juures ka 15.06.2023 kirjaga nr 12-1/23/1830.	Arvestatud. Detailplaneeringu seletuskirja peatükki 4.14 (Planeeringu elluviimise võimalused) lisatakse järgnev: <i>Olemasolevat tuhamäge võib rajada kõrgemaks või rajada uus tuhamägi või poolkoksiladestu, mis on olemasolevast kõrgem alles siis, kui on täielikult rakendunud kõrguspiiranguga seotud riigikaitseelased kompensatsioonimeetmed.</i>
Keskkonnaamet 17.06.2024 (kiri 6-5/24/9346-2)	Keskkonnaametil puuduvad sisulised ettepanekud detailplaneeringu ja selle KSH aruande	Selgitus. Täname tähelepanu juhtimast. KSH aruande lisaks 1 olevale KSH VTK-le olid jäänud lisad juurde panemata. Detailplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju

	<p>eelnõule, kuid märgime, et KSH aruandes ei ole esitatud Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjätmete detailplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele esitatud asjaomaste asutuste poolt esitatud ettepanekute ja seisukohtade kirju ning nende ettepanekute arvestamist või arvestamata jätmist.</p>	<p>strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele esitatud asjaomaste asutuste poolt esitatud ettepanekute ja seisukohtade kirjad ning nende ettepanekute arvestamine või arvestamata jätmine lisatakse KSH aruandele.</p> <p>Mainime ka, et ettepanekutega ja seisukohtadega arvestamine on olnud kogu aeg kättesaadav ka Lüganuse Vallavalitsuse kodulehel.</p>
<p>TLA Invest OÜ 18.06.2024 (nr TLA.01-04/1-1)</p>	<p>TLA Invest ei nõustu detailplaneeringu kohase prügila laiendusega seoses potentsiaalsete negatiivsete mõjudega eelkõige kinnistutele Mäealuse tee 9 (katastriüksuse nr 30901:004:0018), Sonda tee 7b (30901:001:0021), Sonda tee 7a (30901:001:0022), Sonda tee 7c (30901:001:0020) ja Sonda tee 7 (30901:001:0018). Kõigi võimalike mõjude hindamiseks peab TLA Invest vajalikuks keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) käigus selgitada, millisel määral planeeritud tegevusega suureneb ladestatava materjali (sh tolmu) tuule ja vihmaga eelnimetatud kinnistutele kandumise risk.</p>	<p>Osaliselt arvestatud, selgitus. KSH aruande koostamise aluseks on KSH VTK, kus on selgitatud, et tuhk paigutatakse kõrgedesse hüdratiseerumise tagamiseks ja tolmamise vältimiseks niisutatuna, 0,5 m kihtidena, vajadusel lisatakse vett. On selgitatud, et kasutatav tehnoloogia näeb ette tuha niisutamist ladestamiseks (tootmisseadme juures), seega rakendatakse ladestamisel meetmeid tolmu tekke vältimiseks. Vähest tolmamist võib esineda, kuna ladestatav tuhk on kuum ja kuivab kiirelt, kuid tolmamist saab minimeerida täiendava niisutamisega. Tolmamist esineb ka juurdepääsuteedel, kuna enam kasutatavate teede pind muutub ajapikku veomasinate liikumise tõttu pudedaks. Ka juurdepääsuteedel on tolmamise vähendamiseks vajalik niisutamine.</p> <p>Tuha niisutamisest tuha tolmamise vältimiseks ja tolmu mahasurumiseks on juttu KSH aruande peatükis 3.1, 3.2 ja 6.3. Viimati nimetatud peatükis on kirjeldatud, et prügilas kasutatava jätmete ladestamise tehnoloogia korral võib eelkõige olla probleemseks tolmu teke ladestamisel ja juurdepääsuteedel. Kasutatav tehnoloogia näeb ette tuha niisutamist ladestamiseks (tootmisseadme juures), seega rakendatakse ladestamisel meetmeid tolmu tekke vältimiseks. Vähest tolmamist võib esineda, kuna ladestatav tuhk on kuum ja kuivab kiirelt, kuid tolmamist saab minimeerida täiendava niisutamisega.</p>

		<p>Tolmamist esineb ka juurdepääsuteedel, kuna enam kasutatavate teede pind muutub ajapikku veomasinate liikumise tõttu pudedaks. Ka juurdepääsuteedel on tolmamise vähendamiseks vajalik niisutamine.</p> <p>KSH aruandes on välja toodud, et praeguses etapis ei ole teada, kas tuha kuivladestamise tehnoloogia puhul rajatakse täiendav laadimissõlm tehase või prügila territooriumile, kuid igal juhul tuleb ladestamisel tolmamise vähendamiseks tuhka vajadusele vastavalt niisutada.</p> <p>KSH aruandes on toodud, et tiikidest suunatakse vesi olemasoleva toruühenduse kaudu tehasesse poolkoksi jahutamiseks ja TSK tuha niisutamiseks, vajadusel kasutatakse vett ka jäätmelademel täiendava tolmamise leevendamiseks (sh teede niisutamiseks) ja kui vastav tehniline sõlm ja lahendus välja töötatakse, siis ka tulevikus TSK tuha niisutamiseks tsementeerumisprotsesside efektiivsemaks toimumiseks.</p> <p>IPT Projektijuhtimine OÜ on koostanud ettepanekud tahke soojuskandja (TSK) seadme tuha ladestamiseks poolkoksi ladestule, milles toodud soovitud on leidnud kajastuse ettevõttele väljastatud kompleksloas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poolkoksi ja põlevkivituha transport ning ladestamine tuleb korraldada selliselt, et oleks välditud tolmu ja tahkete osakeste lendumine, • enne tuha transporti tuleb lisada selle niisutamiseks tuha kuivkaalust vähemalt 20% vett, et vältida selle lendumist, • tuha niisutamine peab olema piisav tolmu maha surumiseks ning lisatud veekogus ei tohi olla liiga suur, vältimaks tuha muutumist kleepuvaks enne selle ladestamist ja tihendamist.
--	--	---

		<p>KSH aruande peatükis 9.1 on tehtud ettepanekud ennetus- ja leevendusmeetmete rakendamiseks, sh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakendada tuleb kõiki meetmeid keskkonnahäiringu (tolmu ja müra) levik vähendamiseks niivõrd, kuivõrd seda on mõistlik eeldada ning mille kulud ei ole selgelt ülemäärased. Näiteks vajadusel tuleb rakendada meetmeid transpordiga seotud tolmu tekke ja leviku vältimiseks. - Ladestatud jäätmelademe erosiooni vältimiseks (minimeerimiseks) tuleb prügila kasutusajal rangelt jälgida TSK tuha ja poolkoksi ladestamise nõudeid, et tagada tihendatud poolkoksi ja tuha kihtide püsivust (geotehnilist stabiilsust). <p>Nimetatud meetmed lisatakse detailplaneeringu seletuskirja. KSH aruande kohaselt on tegu eelduslikult efektiivsete meetmetega. Oluline on teadvustada, et kõikide meetmete rakendamine on vajalik ja oluline, maksimaalset efektiivsust on võimalik tagada nende süstemaatilise ja valimatu rakendamisega.</p> <p>Detailplaneeringu seletuskirjas ptk 4.7 on kirjas, et tehnoloogiast tulenevalt niisutatakse tuhka tolmamise vähendamiseks, mis aitab kaasa ka tuleriski minimeerimisele.</p> <p>KSH aruande peatükki 6.3 täiendatakse ladestatud materjali vihmaga kõrvalkinnistutele sattumise kirjeldusega.</p>
	<p>Arvestades nimetatud kinnistute sihtotstarvet, peame väga oluliseks ka piirnevate kinnistute tuleohutuse tagamist, mistõttu palume täpsustada, milliste meetmetega tagatakse detailplaneeringu kohase tegevuse elluviimisel põlengute vältimine.</p>	<p>Selgitus.. Detailplaneeringu seletuskirjas ptk 4.7 on kirjas, et tehnoloogiast tulenevalt niisutatakse tuhka tolmamise vähendamiseks, mis aitab kaasa ka tuleriski minimeerimisele. Ladestamise tehnoloogia ja ladestatava materjali madal orgaanilise aine sisaldus minimeerib võimalike</p>

		<p>kuumenmiskollete tekkimise ladestus ja sellest tuleneva põlenguriski. Ei KKT ega ka Kohtla-Järve linnas olevas VKG tööstusjäätmete prügilas ole põlenguid esinenud ja ei ole alust eeldada, et seda ohtu võiks tulevikus esineda.</p> <p>Erinevalt segaolmejäätmete prügilast, kus põlengurisk tekib ladestatud orgaanilise materjali sisse sattunud hapniku ja vee omavahel toimunud keemilise reaktsioonide tagajärjel, poolkoksi ja tuha tänapäevane koosladekamise tehnoloogia välistab selle. Vabapinnaline vesi seotakse keemiliselt uute mineraalide moodustamisega. Ladestatud jäätmeid pidevalt tihendatakse, et poolkoksi ja tuhka sisse jäänud poorid saaksid kokku tihendatud. Vihmavee sisse tungimine prügilasse on välistatud, poolkoks ja tuhk sisaldavad karbonaatide oksiide, mis mineraliseerudes sarnaselt savile moodustavad vettpidavad ja monoliitsed kihid.</p>
	<p>Detailplaneeringu ala kagu- ja lõunaosale ulatub altkaevandatud ala, mis on valdavalt langetatud ala, kuid ala serval on tegemist langetatud ala servakonsooliga, mille püsivuse klass on hinnatud kvaasistabiilseks. KSH aruandes tõdetakse, et kuigi kvaasistabiilsel alal asub juba prügila ja võib eeldada, et lisaraskuse tõttu on kõik vajumised selles kohas juba toimunud, siis ei ole ilma uuringu läbiviimiseta võimalik garanteerida, et maapind täiendava raskuse tõttu enam ei vaju. Ilma uuringu läbiviimiseta ei ole seega võimalik kindel olla ka võimalike vajumite esinemisest tingitud aluskonstruktsiooni ja kogu ladestatava tihendatava jäätmekihi vastupidavuses ja veepidavuses. Seetõttu palume TLA Investiga jagada KSH aruandes otstarbekaks peetud geotehnilist uuringut prügila lähiümbruses langetatud alal.</p>	<p>Selgitus. Detailplaneeringu koostamisel nimetatud uuringut läbi viima ei hakata. Detailplaneeringusse lisatakse KSH aruandest tulenev järgmine tingimus: <i>Detailplaneeringu ala kagu- ja lõunaosale ulatub altkaevandatud ala, mis on valdavalt langetatud ala, kuid ala serval on tegemist langetatud ala servakonsooliga, mille püsivuse klass on hinnatud kvaasistabiilseks. Vastavalt klassifikatsioonile võib sellisel alal esineda maa järele- või hilisvajumist ja seega tuleb ala kasutamisel silmas pidada maa vajumise võimalikkust. Kuna langetatud ala servakonoolide kvaasistabiilsel alal on hoonete ja rajatiste ehitamine lubatav vaid erandkorras, geotehnilise ekspertiisi läbinud projekti alusel, <u>siis tuleb enne jäätmete täiendavat ladestamist prügila laienemise alal langetatud ala servakonooli piirkonnas läbi viia geotehnilised uuringud, selgitamaks kvaasistabiilsele alale jäätmete lisamisest tingitud</u></i></p>

		<p><u>lisaraskuse asetamise võimalused ja ohud.</u> Tõenäoliselt on otstarbekas uuringuga hõlmata ka teadaolev langetatud ala, kontrollimaks tegelikku olukorda kogu altkaevandatud alal. Kuigi kvaasistabiilisel alal asub juba prügila ja võib eeldada, et lisaraskuse tõttu on kõik vajumised selles kohas juba toimunud, siis ei ole ilma uuringu läbiviimiseta võimalik garanteerida, et maapind täiendava raskuse tõttu enam ei vaju. Ilma uuringu läbiviimiseta ei ole seega võimalik kindel olla ka võimalike vajumite esinemisest tingitud aluskonstruktsiooni ja kogu ladestatava tihendatava jäätmekihi vastupidavuses ja veepidavuses.</p> <p>Geotehnilise uuringu tegemine jääb jäätmelademe laiendamise projekteerimise staadiumisse.</p>
--	--	---